

Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, innvalgstelefon
Silje Haaskjold Sætre, 5557 2584

Vår dato
04. 01. 2013
Deres dato

Vår referanse
2012/13158 736.0
Deres referanse

12/4100

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO
postmottak@hod.dep.no

Høringsuttalelse - endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og implementering av pasientrettighetsdirektivet

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementet sitt brev datert 16. oktober 2012 vedlagt høringsnotat om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og implementering av pasientrettighetsdirektivet. Høringsuttalelsen er basert på våre erfaringer fra blant annet klage- og tilsynssaker og tilsyn med virksomheter i spesialisthelsetjenesten der problemstillinger om pasient- og brukerrettigheter jevnlig kommer opp.

Innledningsvis vil vi gi en generell støtte til forslaget. Vi mener det er behov for et regelverk som bedre sikrer tilgang til spesialisthelsetjeneste for de pasienter som har behov for dette, mest av rettssikkerhetshensyn til de pasientene som har behov for og er henvist til spesialisthelsetjenester, men og av hensyn til helsepersonell som er ansvarlig for vurdering og prioritering av henvisninger.

Fylkesmannen i Hordaland vil gi en uttalelse til forslagets del II der vi foruten å kommentere departementet sin særlige forespørsel også vil kommentere noen andre punkter.

Rett til vurdering

Når det gjelder forslaget om å gi informasjon om tidspunkt for når utredning eller behandling skal starte, er vi enige i at målet bør være at alle som er vurdert til å ha rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten senest innen seks måneder skal få en konkret dato og klokkeslett (time) for når utredning eller behandling skal starte. Når individuell frist er satt lenger enn seks måneder frem i tid, vil det etter vårt syn være tilstrekkelig å informere om hvilke måned utredning eller behandling skal starte. Et formål med forslaget er å sikre raskere informasjon til pasientene. Hensynet til å kunne forutberegne sin situasjon tilsier at spesialisthelsetjenesten så tidlig og konkret som mulig må gi informasjon til pasienten ved evt. endring i tidspunkt og/eller innkalling.

Andre kommentarer:

Rett til nødvendig spesialisthelsetjeneste

Å oppheve skillet mellom rettighetspasienter og ikke- rettighetspasienter i spesialisthelsetjenesten vil etter vårt syn gjøre at prioritering av henvisningene blir avgjørende for å nå et mål om forsvarlige pasientforløp. Vi vil derfor be departementet om å vektlegge arbeid med å utarbeide prioriteringsveiledere i forskjellige fag. Manglende veiledning om prioritering kan føre til avvisninger for pasienter som likevel har behov for spesialisthelsetjeneste, alternativt at pasienter får rettighetsstatus som skulle ha vært avvist.

Vi etterlyser en klargjøring av hvordan pasienter som vurderes å ha behov for et tilbud som mangler i spesialisthelsetjenesten skal prioriteres, for eksempel ME og fibromyalgi pasienter. Endelig ønsker vi at departementet klargjør rettslig status til interne henvisninger i helseforetak. Vår erfaring er at pasienter som henvises internt kan bli «hengende i systemet» uten å ha en individuell frist å forholde seg til.

Ti- dagers vurderingsfrist

For henvisninger som er «mangelfullt opplyst» og hvor spesialisthelsetjenesten må skaffe til veie flere opplysninger, kan ti dagers vurderingsfrist synes å være kort tid. Vår bekymring er at en kort vurderingsfrist i seg selv kan føre til uberettigede avvisninger.

Spesialisthelsetjenestens plikt til å sikre pasientene helsehjelp

Departementet foreslår at spesialisthelsetjenesten skal kontakte HELFO så fremt den ikke vil være i stand til å starte opp utredning eller behandling innen forsvarlig tid. Etter vårt syn utgjør dette en viktig endring. Foretakenes ansvar, å sikre forsvarlige pasientforløp, blir med dette tydelig og konsistent. At HELFO skal kontaktes allerede før fristbruddet faktisk foreligger, vil i tillegg gi økt rom for samhandling mellom foretakene. Dette er en positiv utvikling. Vi mener imidlertid at plikten til å kontakte HELFO i tillegg bør lovfestes i spesialisthelsetjenesteloven.

Oppdatert veileder til pasient- og brukerrettighetsloven

Det er gjort flere viktige endringer i pasient- og brukerrettighetsloven de siste årene. Slik Fylkesmannen i Hordaland ser det, vil det fortsatt være et behov for veilednings- og opplæringsbehov. Vi vil derfor be departementet om å utarbeide en oppdatert veileder til pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 2.

Med hilsen

Rune Fjeld e.f.
ass. fylkesmann

Helga Arianson
fylkeslege

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.